

aktivit

ODOLNÉ ČESKO 2021

Tři velká cvičení, do kterých se letos zapojily Pozemní síly, Vzdušné síly a Aktivní záloha Armády České republiky

report

Připraveno
ve spolupráci
s redakcí:

Cvičení Czech Lion prověřilo schopnosti systémů velení a řízení

VYUŽILI I POČÍTAČOVOU SIMULACI

Ve dnech 13. až 24. září 2021 se ve vojenském újezdu Libavá a také v prostorech Centra simulačních a trenažerových technologií v Brně uskutečnilo cvičení Czech Lion. Cvičení prověřilo zejména schopnost velitele a štábu 7. brigádního úkolového uskupení velet podřízeným jednotkám, společně plánovat a řídit boj a pružně reagovat na vývoj situace na bojišti.

Velitelství pozemních sil Czech Lion 2021 nejen řídilo, ale zároveň cvičilo vlastní štáb v plánování a řízení operací na území ČR při vyhlášení stavu ohrožení státu nebo válečného stavu. Štáb velitelství v souvislosti s přechodem na nový třístupňový systém velení a řízení v loňském roce výrazně narostl a právě prostřednictvím tohoto cvičení si jeho příslušníci mohli ujasnit vlastní roli v procesu plánování a řízení operací, sžít se s ní a vzájemně se sehrát. V podobné situaci se nachází i štáby 7. mechanizované brigády, kde došlo k přirozeným posunům na místech a obměně personálu.

Hlavní dějství cvičení se tak odvíjelo především na jednotlivých místech velení, která byla rozvinuta na více oblastech vojenského újezdu zároveň. S jejich výstavbou se začalo už týden před zahájením cvičení, kdy se do vybraných prostor navozila potřebná technika, materiál a začaly budovat jednotlivé části včetně vnitřního vybavení pracovišť.

Zvnějšku pak mohla zamaskovaná místa velení působit možná až příliš poklidně. Uvnitř se ale neustále shromažďovaly a vyhodnocovaly informace z prostoru operací, odhadoval se budoucí vývoj a pravděpodobné kroky nepřítele, rozhodovalo se o další činnosti a řídily vlastní síly.

S využitím počítačové simulace

Cvičení maximálně využívalo počítačovou podporu a simulaci, které zabezpečilo Centrum simulačních a trenažerových technologií Brno. To poskytlo zázemí a technologie k simulaci nepřítele, vlastních jednotek a činnosti koaličních jednotek podle zpracovaného scénáře cvičení. Jeho námětem bylo společné odražení vojenského útoku ve střední Evropě. V průběhu dvou týdnů tak byly s využitím standardizované databáze NATO rozehrány desítky incidentů a vytvořena virtuální realita bojiště, v níž mohli velitelé a štáby komplexně řídit obranné i útočné operace v koaličním kontextu.

Zatímco před dvěma lety byli do cvičení Czech Lion zapojeni i příslušníci mechanizovaných jednotek armád Slovenska, Polska a Maďarska, letos se cvičení muselo obejít bez zahraniční účasti. Výjimkou byl malý tým polských, amerických a českých pozorovatelů z Mnohonárodní divize Severovýchod pod vedením brigádního generála Pavla Lipky. Velitelství 7. mechanizované brigády bylo s divizí v úzkém kontaktu již v průběhu plánování cvičení a prohloubilo tak spolupráci navázanou v minulých letech.

Desítky virtuálních incidentů

V průběhu dvou týdnů byly v rámci cvičení Czech Lion rozehrány desítky virtuálních incidentů, které prověřily schopnost adekvátně reagovat na aktuální situaci na bojišti. Přestože bylo cvičení koncipováno především jako velitelstvo-štábní s počítačovou podporou, mělo i část odehrávající se v prostoru vojenského cvičiště Čermná, mimo rozvinutá

místa velení. Mechanizované a tankové jednotky brigády zde procvičovaly útok na pozice nepřítele, k čemuž měly k dispozici dělostřeleckou podporu minometů, ženijní podporu v podobě minových vrhačů, odstřelovače, podporu bezpilotního prostředku i bitevních vrtulníků a letounů.

„Všestranně připravení velitelé a štáby jsou pro nás pro provádění operací to nejzásadnější. Právě cvičení jako je Czech Lion nám pomáhá rozvinout schopnost jednat rychle a efektivně, propojit snahu jednotlivých skupin a vytvořit sebraný, bezchybně fungující tým odborníků. S takovou partou se nebojím postavit čelem jakékoli výzvě,“ zdůraznil význam cvičení velitel 7. brigádního úkolového uskupení brigádní generál Petr Svoboda.

Odolné Česko

Cvičení Czech Lion bylo společně se cvičeními Ample Strike a Hradba součástí komplexního cvičení strategické, operační a taktické úrovně Odolné Česko 2021. To prověřilo funkčnost nově optimalizovaného systému velení a řízení a zároveň úroveň připravenosti k obraně České republiky v kolektivu států NATO. S tím souvisel i jeden ze stanovených cílů cvičení Czech Lion 2021, a to procvičit

předání 7. brigádního úkolového uskupení do podřízenosti Velitelství pro operace. Stalo se tak v rámci návštěvního dne cvičení, kterého se společně s náčelníkem Generálního štábu

armádním generálem Alešem Opatou a dalšími hosty zúčastnil i generálporučík Josef Kopecký, velitel Velitelství pro operace.

A fakta

Do největší plánované aktivity pozemních sil letošního roku bylo celkově zapojeno 1 200 vojáků s 250 kusy techniky včetně bojových vozidel pěchoty a tanků. Společně s Velitelstvím pozemních sil a 7. mechanizovanou brigádou byli do plánování, přípravy anebo samotného provedení cvičení zapojeni i vojáci prvků bojové podpory a bojového zabezpečení pozemních sil, odborníci a specialisté Centra simulačních a trenažerových technologií, vzdušných sil, vojenského zdravotnictví, logistiky, vojenské policie, komunikačních a informačních systémů, vojáci z Velitelství kybernetických sil a informačních operací, Velitelství pro operace, Velitelství teritoria nebo Velitelství výcviku – Vojenské akademie a další. Řídícím cvičení byl velitel pozemních sil generálmajor Ladislav Jung.

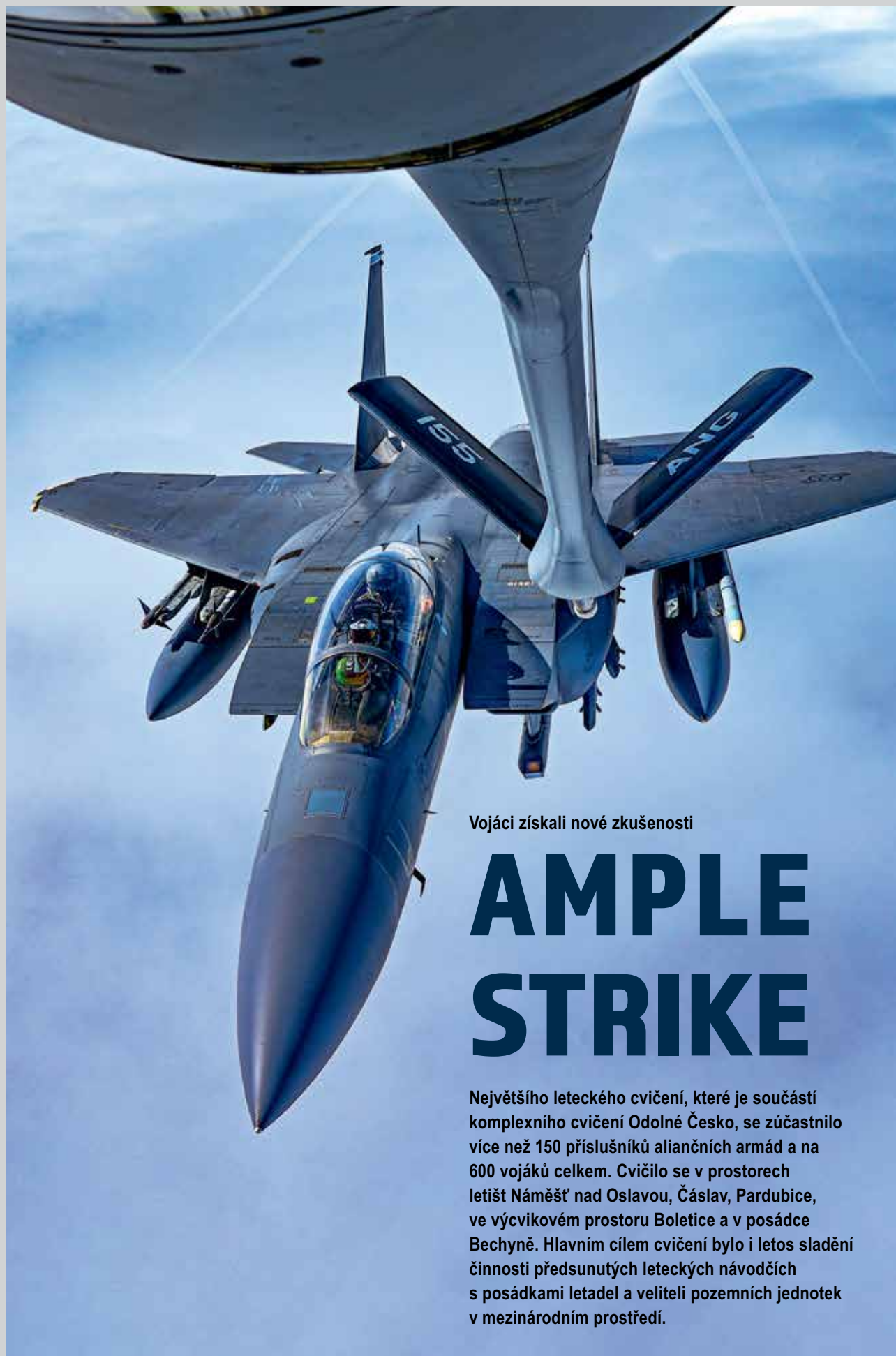

„Hlavní cíl, zdokonalit štáby v plánování a řízení operací, byl splněn. V průběhu cvičení byl patrný posun a zlepšení například ve schopnosti analyzovat situaci a rozhodnout se. Tok informací mezi nadřízenými a podřízenými prvky fungoval, vojenský rozhodovací a plánovací proces štáby zvládaly na standardní úrovni,“ zhodnotil velitel pozemních sil a zároveň řídící cvičení generálmajor Ladislav Jung.

Co říci závěrem? Od prvních kroků přípravy cvičení k úspěšnému zakončení cvičení Czech Lion 2021 uběhl prakticky jeden celý rok a samotnému zářijovému provedení předcházela řada štábních nácviků. Vše v situaci, kdy byli vojáci pozemních sil, včetně příslušníků 7. mechanizované brigády, ve velkém nasazováni do operací při zvládnutí epidemie onemocnění covid-19 a v nedávné době také k odstraňování následků ničivého tornáda na Hodonínsku. A byť bylo cvičení prezentováno především jako aktivita Velitelství pozemních sil a těžké brigády, odehrávalo se ve společném prostředí a neobešlo se bez zapojení a podpory řady dalších útvarů a prvků Armády České republiky, respektive Ministerstva obrany.

Text: mjr. Ladislav Kabát,
foto: mjr. Ladislav Kabát, kpt. Karel Hausmajer

Vojáci získali nové zkušenosti

AMPLE STRIKE

Největšího leteckého cvičení, které je součástí komplexního cvičení Odolné Česko, se zúčastnilo více než 150 příslušníků aliančních armád a na 600 vojáků celkem. Cvičilo se v prostorech letišt Náměšť nad Oslavou, Čáslav, Pardubice, ve výcvikovém prostoru Boletice a v posádce Bechyně. Hlavním cílem cvičení bylo i letos sladění činnosti předstunutých leteckých návodčích s posádkami letadel a veliteli pozemních jednotek v mezinárodním prostředí.

V pilotní kabině tankeru KC-135

Čtrnáct týmů JTAC (Joint Terminal Attack Controller) z devíti členských států NATO v průběhu cvičení provedlo celkem 889 navedení letadel na cíl. Posádky více než 20 letounů a vrtulníků strávily ve vzdušném prostoru České republiky v součtu 450 hodin. „S průběhem cvičení i jeho výsledky jsem spokojen, 51 leteckých návodčích dostalo možnost udržet si či získat platnou kvalifikaci v souladu s aliančními standardy. Jsem nadšen

týmovým duchem cvičení, zápalem pro létání a vysokou profesionalitou všech, které jsem mohl během cvičení sledovat,“ uvedl jeho ředitel plukovník Aleš Čápal.

„Velmi nás potěšilo, že jsme se mohli zúčastnit. Dynamické scénáře byly skvěle připraveny, k navádění jsme využívali celou řadu prostředků, se kterými běžně nepracujeme,“ zhodnotil letošní osmý ročník nizozemský instruktor. Velmi pochvalně se vyjádřil také

k úrovni vycvičenosti českých pilotů vrtulníků Mi-24 Hind a letounů JAS-39 Gripen. Právě tato dvě letadla reprezentovala Vzdušné síly Armády České republiky, doplňovaly je ještě Mi-171 Hip a L-159 Alca. Do cvičení se také intenzivně zapojily maďarské letouny JAS-39 Gripen, nizozemský L-39C Albatros, německé cvičné stroje Learjet LJ-35 a Pilatus PC 9. Texaská národní garda přispěla unikátním bezpilotním letounem MQ-9 Reaper, který působil z území České republiky vůbec poprvé.

Svoji premiéru na cvičení Ample Strike zažili také američtí piloti stíhaček F-15E Strike Eagle. Kromě operací blízké vzdušné podpory CAS (Close Air Support) prováděli tankování za letu ve spolupráci s americkými KC-135 Stratotanker. F-15 vzlétaly z britské základny RAF v Lakenheath a tankovaly v prostoru nad Českými Budějovicemi.

A jaké jsou postřehy všech spolupracujících složek řídicího štábu cvičení? Předkládáme jejich odpovědi na jednoduchou otázku:

„Jaký byl váš nejsilnější zážitek z letošního ročníku cvičení, co vám nejvíc utkvělo v hlavě?“

EXO/ADMIN – náčelník skupiny výkonné a administrativní podpory, kpt. Zbyněk Gabriel:

• Cvičení je skvělou příležitostí ke sdílení profesních zkušeností a dovedností mezi jednotlivými odbornostmi.

Boomer – operátor řídicí tankování

• Překvapilo mě až neočekávaně hladké zahájení a vůbec průběh celého cvičení.

LOG OPS – náčelník skupiny logistických operací, mjr. Martin Škvařil:

- Velmi náročné bylo zabezpečit catering DV Day za dodržení všech hygienických opatření, akce probíhala na několika místech souběžně, a to vše pod bedlivým dohledem inspekce hlavní hygieničky MO.
- Dostali jsme za úkol reálně a pod taktickým námětem procvičit zaujetí a udržení předem určeného místa pro doplňování výzbroje a paliva tzv. FARP (Forward Arming and Refueling Point) ve VVP Libavá. Celá operace byla zplánována a provedena v úzké spolupráci prvků logistiky, letištního zabezpečení, bojové podpory a vrtulníkového křídla.
- Zabezpečení účasti americké jednotky s bezpilotním systémem MQ-9 na cvičení prověřilo schopnosti všech složek základny, obzvláště náročná byla organizace přepravy z Ostravy do Náměště a zpět, kterou bychom bez podpory 14. plogp nezvládli.

METEO – specialista hydrometeorologické služby, kpt. Mirka Palásková:

- Hydrometeorologické zabezpečení letové akce probíhalo v anglickém jazyce, naštěstí bylo krásné počasí, většinou nebe bez mráčků – tzv. CAVOK.
- Komunikace s meteorology na Boleticích byla na vynikající úrovni a oceňuji profesionální přístup a precizně zpracované materiály pro předletový briefing od příslušníků 53. pPzEB.
- Během letošního cvičení se překvapivě nevyskytly žádné problémy s technikou ani s přenosem dat.

ILS – specialista inženýrsko letecké služby, kpt. Vít Smejkal:

- Vzhledem k souběhu několika významných akcí na základně bylo nutné přistupovat k řešení požadavků účastníků cvičení velmi flexibilně a operativně.
- Měli jsme možnost seznámit se s postupy zahraničního pozemního leteckého personálu při práci na letecké technice.
- Bavilo mě sledovat fungování letecké základny napříč všemi odbornostmi.

MEDOPS – specialista zdravotnické služby, nrap. Lenka Fantová:

- Během přípravy cvičení byla nastavena přísná pravidla k ochraně před šířením covid-19. O tom, že byla správně nastavena a dodržována, svědčí i výsledek neočekávané inspekce HH MO.
- V rámci cvičení byla poprvé rozvinuta Polní hygienicko-epidemiologická laboratoř 2 (PHEL2), která zabezpečovala dozor v prostoru vyvedení VVP Boletice. PHEL2 prováděla antigenní a PCR testy u cvičících.

• Podmínky vstupu do ČR pro zahraniční účastníky stanovené MZV byly na poslední chvíli změněny a bylo nutné na ně pružně reagovat.

CIS – náčelník skupiny komunikačních a informačních systémů, kpt. Miloš Petrželka:

- Vymysleli jsme jak dostat výnos videa ze senzorů MQ-9 Reaper a JAS-39 Gripen na pracoviště řídicího štábu.
- Poprvé v historii se nám podařilo cestou NARFA získat kmitočty v pásmu 5 GHz, které jsou ve správě ČTÚ a nejsou běžně zapůjčovány. Bylo to nezbytné k zabezpečení provozu systému MQ-9 Reaper na letošním cvičení.

AIROPS – náčelník skupiny leteckých operací, kpt. Jakub Hlaváč:

- Podařilo se nám do cvičení zapojit všechny složky řízení letového provozu, a řídicí tým tak byl schopen neprodleně reagovat na všechny změny a požadavky.
- Novinkou byl výnos videa z kamer na JAS-39 Gripen a MQ-9 Reaper na pracovišti AIROPS.
- Do budoucna by bylo vhodné zajistit zapojení nejen stacionárních, ale i mobilních pasivních sledovacích prostředků do výnosu vzdušné situace.
- Pracovní duch AIROPS byl velmi přátelský a odrazilo se to i na výkonu všech jeho částí. Všichni jeho příslušníci prokázali, že jsou profesionálové, kteří se rychle zapracovali a byli schopni plnit veškeré úkoly velmi samostatně a spolehlivě.

JTAC OPS – náčelník skupiny operací JTAC, npor. Martin Chovančák:

- Měli jsme možnost historicky první spolupráce s letouny MQ-9 na letišti v Náměšti a s letouny F-15 při ostrých střelbách na Boleticích.
- Všichni cvičící velmi oceňovali připravené komplexní scénáře a počty úspěšných kontrol, které potřebovali pro splnění kvalifikací.
- Vynikající byla spolupráce s operátory bezpilotního prostředku Raven a integrace palby s minomety 42. mpr na Boleticích.

FSO – inspektor bezpečnosti letů, mjr. Ladislav Zajíček:

- Příjemně mě překvapila dobrá organizační činnost řídicího prvků, každý řeší problémy svojí úrovní bez snahy zasahovat do práce podřízených, tzv. mikromanagementu.
- Komorní letecké prostředí s poměrně vysokými čísly nalétaných hodin, to je určitě správný trend, který umožní organizovat velké cvičení bez přehnaných nároků na kapacity letiště.
- Do budoucna je možná integrace více leteckých prostředků v rámci jednoho scénáře a rozvoj spolupráce letadel za letu.

COS – náčelník štábu, mjr. Jiří Novák:

- Oceňuji profesionalitu a soudržnost všech operačních prvků, jejich vzájemná spolupráce byla příkladná.

DEP EXDIR, zástupce řídicího cvičení, pplk. Michal Voltr:

- Bylo zajímavé srovnat úroveň řídicího štábu a velitelů skupin v průběhu jednotlivých ročníků Ample Strike. Od roku 2014 jsem se podílel na přípravě a realizaci šesti takovýchto cvičení a zlepšení ve všech oblastech je až dechberoucí.
- Jsem na své kolegy a spolupracovníky opravdu pyšný.

EXDIR, řídicí cvičení, plk. Aleš Cápál:

- Imponuje mi profesionalita a soustředěnost celého štábu, který v průběhu celého roku cvičení připravil a odvedl bez zaváhání a téměř bez chyb.
- Možná poslední ze série cvičení Ample Strike prokázalo, že se ubíráme správnou cestou a že nejsou úkoly, které bychom nedotáhli do konce.
- S tímto týmem dokážeme cokoli.

Text a foto: Kolektiv řídicího týmu cvičení Ample Strike 2021 a Michal Voska

Tisícovka záložníků v akci

HRADBA 2021

Cvičení se konalo poprvé pod velením Velitelství teritoria a bylo součástí několikastupňového cvičení Odolné Česko 2021. Probíhalo na území celé republiky, ve vojenských újezdech Hradiště, Libavá, Boletice, Březina, dále v prostorách 22. základny vrtulníkového letectva Sedlec – Vícenice či jiných prostorách civilního sektoru na území celé republiky.

„Naším cílem bylo prověřit schopnosti všech velitelských stupňů teritoriálních jednotek při plnění úkolů v operacích k zajišťování obrany a vnitřní bezpečnosti České republiky, což bylo splněno,“ uvedl velitel Velitelství teritoria, plukovník gšt. Antonín Genser, který byl velitelem celého cvičení. „Vojáci aktivní zálohy jsou významnou silou AČR při zajišťování obrany. V průběhu cvičení Hradba 2021 ukázali, že jsou schopni doplnit řady profesionálních vojáků a stát se jejich rovnocennými partnery.“

Cvičení je cennou zkušeností

Ostříleným záložníkem je velitel pěší roty AZ KVV Olomouc, kapitán Martin Pelnář: „Cvičení Hradba 2021 bylo jednoznačně nejnáročnější cvičení naší roty za celou dobu mého působení u aktivní zálohy. Jednalo se o cvičení po téměř dvouleté covidové pauze

a účastnili se ho supervizoři z různých částí armády. Závěr výcviku naší roty přijel posoudit i náčelník Generálního štábu AČR, armádní generál Opat. Takže jsme si byli vědomi toho, že výkon služby musí co nejvíce odpovídat standardům profesionální armády. V rámci střežení proběhla asi desítky incidentů, na které jsme museli pružně reagovat. Odehrávala se zde například demonstrace a pokus o proniknutí do objektu či autonehoda, kde jsme měli součinnost s Polici ČR. I když proběhla spousta náročných momentů, s činností a nasazením vojáků jsem byl velmi spokojen.“ Dalším zkušeným záložníkem, který se zapojil do cvičení Hradba 2021, je nadporučík Ladislav Janda z pěší roty Aktivní zálohy Krajského vojenského velitelství České Budějovice. „Do aktivní zálohy jsem vstoupil před 10 lety, po skončení závazku vojáka

z povolání, kterým jsem byl 24 let. Vzhledem k tomu, že můj pradědeček byl legionářem na italské frontě, tak jsem ani nepřemýšlel, že bych neměl pokračovat. A hlavně jsem chtěl cvičit,“ doplňuje spokojeně nadporučík Janda. Nováčkem byl desátník Martin Fukala z pěší roty Aktivní zálohy Krajského vojenského velitelství Ostrava, který ve svém civilním zaměstnání pracuje jako řidič kamionu. „Střelby z ručních zbraní, taktické dovednosti vojáka, noví kamarádi, ale také bojové umění Musado nebo být nápomocen v krizových situacích, to jsou důvody, proč jsem se přidal k ostravské jednotce,“ vysvětluje desátník Fukala. Ostravská jednotka zajišťovala ukázky pro mediální den na rozvodně Kletná.

Námětem cvičení záložníků byly současně bezpečnostní hrozby. Jejich úkolem bylo střežit důležité objekty nebo podporovat simulovaný průjezd spojenců přes Českou republiku. Při případném ostrém nasazení asistují při společných hlídkách státní policii. Cvičení Hradba se uskutečnilo již potřetí. První se konalo v roce 2016, druhé v roce 2018.

Cílem teroristů byly zásoby ropy

Na celorepublikový výcvik teritoriálních sil Hradba 2021 navázalo cvičení Safeguard,

Ve scénáři byl i útok teroristů.

do kterého se v blízkosti Nelahozevsi zapojila více než stovka příslušníků aktivní zálohy. Námětem bylo zvýšení centrálních zásob a zabránění narušení dodávek ropných produktů. Zdejší podnik Mero se stal cílem útoku teroristů a ve cvičném scénáři bylo také zapálení jednoho ze zásobníků a pokus o proniknutí demonstrantů ke strategickým objektům.

Poblíž Nelahozevsi se nachází největší sklad hořlavých kapalin v ČR s kapacitou 1,550 milionu kubiků ropy a spravuje ho společnost Mero, která je majitelem a provozovatelem české části ropovodu Družba a ropovodu IKL. Pěší rota Aktivní zálohy Krajského vojenského velitelství Praha pro Středočeský kraj předvedla, že protivníkovi nedá šanci a tankoviště uchránila.

„Filozofií těchto cvičení jsou tři R, to znamená reálné objekty, reálné podmínky a reálné krizové situace,“ uvedl zástupce velitele Velitelství teritoria, plukovník Jaroslav Hrabec.

Cvičení Safeguard se kvůli pandemii koronaviru vloni nekonalo, obsahově i tematicky tak navazuje na celorepublikový výcvik teritoriálních jednotek Hradba 2021. „Jsem rád, že záložníci mohou opět cvičit a dokazují, že nikdo z nich nezahálel,“ uvedl ředitel KVV Praha plukovník gšt. Roman Tkačik. Spolupráci si pochvalovala i Policie ČR, která se spolu s hasiči na cvičení podílela.

*Text: Redakce A reportu a pplk. Miroslava Štenclová,
foto: archiv Velitelství teritoria*

Střelby jsou alfou a omegou při každém výcviku.